

Motion moved :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1953, be taken into consideration."

(No one rose).

Mr. SPEAKER.—So, no one is anxious to speak.

The question is :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1953, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Bill will now be taken clause by clause. Clauses 2 and 3.

The question is :

"That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Schedule. The question is :

"That the Schedule stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is :

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1953, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Appropriation Bill, 1953, be passed."

The motion was adopted.

MYSORE APPROPRIATION BILL, 1953.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Minister for Law and Education).—

Sir, I beg to move :

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1953, be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1953, be taken into consideration."

Till Five we shall go on with this Bill, if need be, and afterwards, we may take up the Select Committee Report, regarding the other Bill.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲಿ, ಇಲ್ಲದೇಯಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯವಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—I do not think you are speaking on the merits of the Bill.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ ಈ ವಸೂದೆಯು ಮೂಲನ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾನ್ಯತೆಕೊಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿನನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಹೋದವು. ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದ್ದ ಇಲಾಖೆಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋದವು. ಅದೇ ಕಾರಣ ಮಿಕ್ಕಿದ್ದರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದ ಅವರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

1-30 P.M.

ಇದೊಂದು ಒಹಕ ದುಃಖಕರವಾದ ವಿಚಾರವೇನೋ ಹೌದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ನಿಮಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದೆವು. ಆದರೆ ನೀವು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ)

ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿಯೇ ನೀವು ಈ ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೊಂದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಎಂತೆಂಥ income yielding ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ, ರೈಲ್ವೆ, ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್, ಎಕ್ಸೈಜ್, ಮೈನಿಂಗ್ ಇಂಥಾ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟವರೂ ನೀವೇ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾರವಾದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೊದಲು ಈ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೆ 2 ರಷ್ಟು 3 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಈ ದಿವಸ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Molakalmuru).—This is asking for making a provision for expenses in connection with certain demands. How does the question about Central Government arise?

Mr. SPEAKER.—There is some relevancy. The Hon'ble Member may go on.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಎಷ್ಟು ಸುಖವಾಗಿತ್ತೋ ಈ ದಿವಸ ಅಷ್ಟೂ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ್ದು ತುಂಬ ವ್ಯಸನಕರ. ಗೋಲ್ಡನ್ ಮೈನಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಯವರಿಂದ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತಿತ್ತು? Sea borne trade ತೆರಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು 61 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ ಈ ಬಾಬಿನಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರೋದಿದ್ದೀವು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವಕ್ಕೂ ಏಕೆ ತುಂಬಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ನಾನು ಯಾವ ಒಂದು ಬಾಬಿನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಈ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ನನಗೆ ತುಂಬ ನುಕಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಪೋಸ್ಟಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ರಿಯಾಯಿತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 21 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತಾವೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮಗೆ ಈ ಬಾಬಿ ನಿಂದ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಕೇವಲ 21 ಲಕ್ಷವೇ ಅಲ್ಲ. ನನ್ನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಒಂದು ಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲರೂ ಪಚೇಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಚೇರಿಗೆ ಒಂದು ಯಾದಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ದಿವಸ 2 ಅಣಿಯ ಒಂದು ಸ್ಕಾಂಪನ್ನು ಅಂಟಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂತೂ ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗತಕ್ಕದ್ದು 21 ಲಕ್ಷವೇ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಒಂದು ಕೋಟಿಗೆ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಈ ಮೊದಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟು

ಬಿಸಿ ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ಬಂದ ನಂತರ ನಿಮಗೆ ಬಿಸಿತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇಂಥ ರಾಫದಾಯ:ಕವಾದ 10-15 ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಹಾಗೆಯೇ ಈ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಾಬಿನನ್ನೂ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಆ ದಿವಸವೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಒಂದಾವರ್ತಿ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, “ನಮಗೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏಕರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಜೆಗಳು” ಎಂದು ಆದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲೇ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಈ ಅಹಾರ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಡಿನಿಂದ ತರಿಸುವಂಥ ಅಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿಯ ರೂಪವಾಗಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಈ ಎರಡಕ್ಕೇ ಎಂಬುವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು, ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೈಎತ್ತಿಬಿಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅವರು ಮೊದಲೊಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿರಾಸೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದರದೃಷ್ಟಿ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೋ, ಅಷ್ಟೂ ಈಗ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಯಾರು ಈ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಇದಲ್ಲವಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸದೇಹೋದರೆ ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೋಷವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—These are the words which do not make for what is called happy feeling. This ದೋಷ is such a strong word I suppose, that the Hon'ble Member himself will see whether it is admissible to use such words.

Mr. SPEAKER.—He simply means “disservice.”

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—“ಜೋಡು ಎಲ್ಲ ಕುಡ್ಡು ತ್ತದೆ” ಎಂಬುದು ಜೋಡನ್ನು ಮೆಟ್ಟತಕ್ಕವನಿಗೆ ಗೊತ್ತು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾದ ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು... ..

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is commenting upon the reply furnished to Question No. 393 this morning.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬಿಗೆ 92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ,

ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿ ನಲ್ಲಿ ಡಿಫಿನಿಟ್ ಆಗಿರುವುದು ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆಗ ಯಾರೂ ಇದನ್ನು ಡಿಫಿನಿಟ್ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಂತಹ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕ್ಷೇಮಲಾಭಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದಲೇ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಅನುಕೂಲವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮತ್ತು ಕಿತ್ತುಹಾಕಲು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಾಬುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇರುತ್ತವೆ. ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕೂಡಿ ಲುಕ್ಸಾನಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅತ್ತರಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತರಬಾರರು, ಇತ್ತರಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅದರಿಂದಲಾದರೂ ಹಣ ಉಳಿತಾಯಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಇಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The other day the Hon'ble Home Minister was pleased to give you fullest information regarding the profits they are earning so far as industries are concerned. Figures were made available.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.— They are not convincing to me. ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿಗೆ 78 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ ಈ ಹಿಂದೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು 112 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕೋಗಿದೆ, ಹಾಗೆ ಆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬುಗಳ ಕಡೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂಥ ಬಾಬುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಖರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುತ್ತೇವೆ, ನೀವೇನೂ ಸುಂಕಕೂಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೀಗೇಕೆ ಇವರು ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷ 1ಕ್ಕೆ 25-30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು? ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯವಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಪೋಲೀಸ್ ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾನು ಅದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆ! ಇವರ ನಿಗಾ ಹೇಗೆ ಆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಏಕೆಂದೆ ಬಿತ್ತೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿನ ಮೇಲೂ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟು ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆವೇಶದಿಂದಲೂ ಎರಡನ್ನೂ ಬೆರಸಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆನು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಾಗಲಿ, ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಾಗಲಿ, ಏನೇನು ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೇ ಅದರಲ್ಲಿ ರೋಷದೋಷಗಳೇನಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡೋಣವೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಆದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇವಲ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಏತಪ್ರಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು, ಇರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ

ಹೇಗೆ ಸರಿತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಲೇಬೇಕೆಂದು ಅಂಥ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಂಡುಬಂದರೆ, ಆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ನ್ಯಾಯ, ಯಾವ ಬಾಬಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶಮಾಡಿ ಒಂದು ಸುಲಭವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಈ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕೋಣವೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದವೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲಾಗಲಿ ಒಂದು ದೋಷಾರೋಪಣೆಯನ್ನು ಹೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಅದಕ್ಕೂ 'ನ' ಕಾರ ಹೇಳಿದಿರಿ.

ಈಗ ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಣದ ಮಗ್ಗುಲು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂತು, ನಮ್ಮ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳೆಲ್ಲಾ ಏರುತ್ತಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬಾಬುಗಳನ್ನು ತಗ್ಗಿಸುವುದಕ್ಕೂ, ಆದಾಯ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ 5-6 ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸು ಆದಾಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಹಿಂದೂಸ್ತಾನ್ ಎಂಕ್ವಾಪ್ಸ್, ಇಂಡಿಯನ್ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ರೇಡಿಯೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗಾಗಿ 3 ಕೋಟಿ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ನಟ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದರೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ಮೂರು ಕಾಸು ಕೂಡ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದವರು ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದಂಡವಾಗಿ ತೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 64 ರಂತೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಸ್ವಾಖತವಾದ 16 ವರ್ಷಗಳತನಕ ಆದರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಕೂಡ ಫಾಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೇ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—59 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಖಚಿತವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಿತ್ತೀಚೆಂದೆ ಏನೋ ಕೊಂಚ ರಾಭೆ ಬರಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈ ಕಂಪೆನಿಗೋಸ್ಕರ ಹಿಂದೆ ರೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮೊಬಲಗನ್ನು ರೈಟ್ ಆಫ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ರಾಭೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸುಮಾರು 12-13 ಲಕ್ಷ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೇ ತೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಮರೆತು ತಾವೇ ದಿವಸ ಈ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. 1930ರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜಮೀನ್ ಕಂದಾಯದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇತರ ರಾಜಕೀಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರೇನೂ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ರೈತರ ಮೇಲೆ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ರಾಜಕೀಯವಾದಿದ್ದರೂ ಖಜಾನೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.)

ಯಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ೬-೨ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದನಂತರವೂ 40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ತಾವು ಈಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರೈಲ್ವೆ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು 146 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಏನೋ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಅದು ಸುಮಾರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಸ್ತಿ. ಈಗ ಅವರೇಕೆ ನಿಮಗೆ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 4-5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಿಲೀಫ್ ಆಗಿ ಕೊಡಬಾರದು? ಇಳಿಕಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸುಮಾರು 1½ ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಏತ್ತು. ಈಗ ಅವರು ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಏರಿಸಿ 3 ಕೋಟಿ ವರಮಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನವಿರತಕ್ಕ ಬಾಬುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪರದೇಶ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ—ಹಾಡಾದು. ನೀವೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಟ್ಟೆ, ಉಂಗುರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಿ, ಕಡೆಗೆ ನೀವೂ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುತ್ತೀರಿ, ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ತಮ್ಮ ವಾದಗಳೆಲ್ಲಾ One-way Traffic ಇದ್ದಂತೆ ಇವೆ. ಅವರೂ ನಾವೂ ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ನಾಟಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ dissolve ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ನೀವು ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ನಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ dissolve ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ, ನಾವು ಈ ವಿಧವಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳು ಬೇಕಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮಗೆ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಾನೆ ಆಗ ಅವರೂ, ನಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದು? ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಮಗೂ ಅನ್ಯಾಯವೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಜನ ಇದ್ದಾರೆಂದು ನೀವು ಎಲ್ಲ ದಕ್ಕೂ ಕೈಪಿತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು? ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅವರು ದುಡ್ಡು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ನೀವು ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಿಂದಿದ್ದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಕಿಳಿಸಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಈಗ, ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಸಹ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಒಂದು ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡೆ 50ರಷ್ಟನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಹನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ಇನ್ನು ತಾಳೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಮುಗಿಯಿತು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮಗಿದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ. ನಮ್ಮಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ 1947ರಲ್ಲಿ 345 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಆದರೆ ಈಗ ಅವುಗಳಿಂದ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮಗದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬೇಡವೇ? ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕಿದ್ದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಅವರು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರು; ಅತ್ತ ನಮ್ಮ ಜನರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ! ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೆಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಟೀಕೆಮಾಡಕೂಡದೆಂದಿದೆಯೇ? ಆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ನಮ್ಮ ದುಡ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದು ನಿಧಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಲೇವ ರಾರೇ! ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದು ಹೋದ ಮೇಲೆ, ಬರುವ ಸಮಿಧಿಯೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ನಮ್ಮಿಂದ indirect ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನೀವೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. Progressive taxation ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ? ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಉತ್ತಮವಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ; ಯಾರೂ ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಿಲ್ಲದೆ, ಈಗಲೇ ಏನೇ ಪ್ರ ಫಲಹೊಂದದೆ ಇರುವವರ ಮೇಲೆಯೇ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ತೀರ ಅನ್ಯಾಯ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಾಕಾರ್ಯವನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಡದಿರುವಾಗ, ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೈವರಿ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸದಿರುವಾಗ, ಸರಿಯಾದ ರಸ್ತೆಗಳೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿದ್ದಿರುವಾಗ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರ ಕೈಯಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸೆಸ್ಸು, ರೋಡ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಯಾರು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಅದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನೀವೀಗ ಕೆಲವು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ, ಪೋಲೀಸ್ ಬಾಬಿಗೆ ಮತ್ತು extra-ordinary charges ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬಹುದು. Guest Houses ಗಳಿಗಾಗಿ, ಕಾರುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು. 'ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗೆ ಪಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು' ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಇವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಖರ್ಚು.....

ಶ್ರೀ ಕಡಿವಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ಮರಾ ಮತ್ತು ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ.).—ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೆ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಹಾಕಿ ನೋಡಿ, ತಮಗೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಹಾಗಲ್ಲ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು. ಪರಸ್ಪರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು, ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು 'ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ತಿರುಪಹಾಕಿ, ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಮುಂದುವರಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಬರ್ ತ್ರಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕ ಸೀತಿಯನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಚಿಸಬೇಕಾದ್ದೂ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಿಟ್ಟು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ ತಾವು ನೇಳುವುದು?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು.

Sri K. HANUMANTHAIA.—What he is aiming at is, coalition but not opposition.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—[I am extremely sorry. ಆ ಆಂದಾಜಿಗೆ ನಾವೆನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದು ಆಗಬೇಕೇ, ಆಗಬಾರದೆ, ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ಕೇಳಬೇಕು, ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು details ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅವರು coalition ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪು. ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇಡೀ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ. ಅವರು ಅಧಿಕಾರದ ದರ್ಪದ ಮೇಲೆ ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ಏನನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಅನುಮಾನ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಗೌರವಕೊಟ್ಟು ನಡೆಯದೆ ಹೋದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಕಂಟಕ ಬದಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ (ಬಸವನಗುಡಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈಗ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಬಹಳ ಆಳವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾಗಿರುವವರು, ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊಂದಿರತಕ್ಕವರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾವ ರೀತಿ

ಯಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಈಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವ್ಯಸನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯಂತ್ರ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಏನಿತ್ತೋ, ಈಗ ಅದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಿದೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಬೇರೆ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರವೇ ಪ್ರಜೆಗಳು, ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಸರ್ಕಾರ ಎಂಬ ಸ್ವರಾಜ್ಯಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಇಂಗಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕೋರಿಕೆಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನದೇ ಒಂದು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಪ್ರಜಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಬದಲಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದೆ. ಆ ಅಂಶ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಸಲು ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಅವುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಜಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಯಾದರೂ ಒಂದು ವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆ (full stop) ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ, ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಈ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ! ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಎಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದೇವೋ ಇನ್ನಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೋ ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಎಷ್ಟು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಿವೆಯೋ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪಶುವೈದ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಾಗಬೇಕು; ಎಷ್ಟು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿ ಬಾವಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಶಃ ನೂರಕ್ಕೆ 200 ರಷ್ಟು ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಈಗ ಈಡೇರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ realistic ಆಗಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಸರೈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದರೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಭಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಆಲೋಚನೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು Taxation Committee ಎಂದು ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ)

ಹೊಸ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಟಾಕ್ಸೇಷನ್ ಎಕ್ಸೆಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಷನ್ನವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಎಮರ್ಸಿಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯ ಶೇಷಿಯಿಂದ ಯಾರು ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು income ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ enquiry ಮಾಡಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇರಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೂ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಆ ರೀತಿ ಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ incidence of tax ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನಾವಿರುವುದು ಒಂದು transition ಸಮಯ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಪ್ರಜೆಯೂ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಗಲಿ, ಅಮೆರಿಕಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅದರೂ ಹಾಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವವರಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಬಲೋದ್ಧಂಧನದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ, ಪ್ರಜೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯು ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರವೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ realistic ಆಗಿ approach ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತನ್ನ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅದೂ ಬೇಡ, ಇದೂ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಯಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರತಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರ್ಚು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಭ್ಯುದಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬರ್ಚುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆದಾಯ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲಿ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ನೆಗೆಟಿವ್ ಆಗಿ ಕಕಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ ಅವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

2 P.M.

ಮತ್ತೊಂದಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು ಎದುರುಪಕ್ಷದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೇನು, ಅವರ ಧೋರಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಎಷ್ಟೇ ವಿರೋಧಿಸಿದಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಷಯ ಏರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ 'ಸ್ಪ್ಯಾಟಿಜಿ'ಯಲ್ಲಿ

ಈಗಿನ ಕಾಲದ ನವೀನ ನಾಗರಿಕ ಕಾಲದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೋ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಮತ್ತು ಅದರ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಇಮಾಂಜಿರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮಗೆ 'ವಾಕ್ ಬಿಟ್' ಎನ್ನುವುದು ಈಗ ಸಪ್ತೆಯಾಗಿದೆ ನಿರಸವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ಮೂರು ಕಾನ್ಸು ಬೆರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆರಡು ನಿಮಿಷವಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ 'ವಾಕ್ ಬಿಟ್' ಮಾಡಿದರೆ, ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಏನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಈ 'ವಾಕ್ ಬಿಟ್' ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿದ್ದರೆ ತರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ 'ವಾಕ್ ಬಿಟ್' ಎನ್ನುವುದಿದೆ. ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ನ ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿರೋಧ ಮಾಡಲಿ; ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು, ನಡೆವಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿ. ಈ 'ವಾಕ್ ಬಿಟ್' ಎಂಬ ಕಣ್ಣಾಮುಚ್ಚಾರೇ ಆಟ ಬೇಡ. ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಯಳಂದೂರು ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೊಂಡು ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೇವಲ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದಮೇಲೆ, ಪ್ರಜೆಗಳು ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೈಹಾಕಿ, ಅದರ ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಾಗರಿಕರಾದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಧೋರಣೆ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿ-ಇವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

‘ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಬರಿಯ ವಿರೋಧಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.....

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಆರ್. ರಾಮಯ್ಯ.—ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.—ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಹದಿನೈದು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಒಂದುಕಡೆ ಆದಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಬರ್ಚನ್ನು

ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ನಾನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ—ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೆಲವು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಬರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇದರ ಮೂಲಕ ಬರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಮೊದಲು ಉತ್ಪತ್ತಿಬರುವ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ 'ಪ್ರಯಾರ್ಥಿ' ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟೆವು. ಬರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಲು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ಮೆಟರಿನರಿ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಒಬ್ಬ ರೇ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬರ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆವು; ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರಸಾರ ಮತ್ತು ಸೇವಾದಳ ಈ ಮೂರು ಶಾಖೆಗಳೂ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದುಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಈಡೇರಿಸಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಜೊತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ; ಆದರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ, ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ರಿಟೈಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಂಕೆಯಿದೆಯೋ ಏನೋ! ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಟ್ಟ ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲರ್ಕ್‌ವರ್ಕರ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟುಗಳು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು, ಆಮೇಲೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು! ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೂ, ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಹಕಾರಹಸ್ತವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ನಿರ್ದೋಷ ನಮಸ್ಕ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನಂತರೆ, ಆ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರ ವನಸ್ಸಿಗೆ ಶಂಕೆಬರಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಶಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ಪಡಿತರಮಾಡಿ ಯಾವರೀತಿ ಒಂದುಪಾವತಿ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಅರ್ಧಪಾವತಿ ತಿನ್ನಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾದರೂ, ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬರ್ಚನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸ್ಕೂಲುಗಳು, ರಸ್ತೆಗಳು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು, ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹಣ ವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ವಿರೋಧಪಡಿಸುವವರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಎಷ್ಟೇ ಮಾತನಾಡಿದರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸುಬದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಡದೆಂದು ನಾವು ಈ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಹಾಕುವುದು, ಯಾರಮೇಲೆ ಆ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರುವುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ, ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಪ್ಪಲಿ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪದೇಯಿರಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಹೊರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಜ. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವಾಗ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೆ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಅರಿಯದೆ, ನಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯಿಂದ ಹೊರಟರೆ, ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಜನರಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕದೆ, ಬರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಅಯವ್ಯಯವನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಒಂದೊಂದು 'ಎಕ್ಸ್‌ಪೆರಿಮೆಂಟ್' ಎಂದರೆ ಪರೀಕ್ಷಾಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾಬಂದರು. ಬುಲೆಡೋಜರುಗಳ ಪ್ರಯೋಗವಾಯಿತು, ರೇಡಿಯೋಗಳನ್ನು ಹಜೆಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಏನೋ, ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ—ಆಮೇಲೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಪ್ರಸಾರವೂ ನಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಬೇರೊಂದು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು, ನಾವು ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ಮಂದಿರದಲ್ಲೇಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಪಟ್ಟು, ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ದೇಶ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ! ಮೊದಲು ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದೇ! ಮೊದಲು ಇರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಶೇಷಾದ್ರಿ ವೆಮೋರಿಯರ್‌ಹಾರ್ ಇದೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಫರ್ಡ್‌ಹಾರ್ ಇದೆ, ಜಗನ್ನೋಹ ಪ್ಯಾಲೆಸ್ ಇದೆ. ನದ್ಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾರುಗಳನ್ನು ಇರುವ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂಕೂಡ ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಇಷ್ಟುದೊಡ್ಡ ಬರ್ಚಿನಿಂದ ಏಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು? ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಬರ್ಚಾದರೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ.)

ಮಿಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಏಕಮಾಡಬೇಕು ? ನಿರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವುದನ್ನು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿವೇಚನೆಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸದೆ, ಒಂದೇಸಾರಿ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟದಲ್ಲರವ ಈ ತರವಾರಿನ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರಕದೆಯಿರುವಾಗ ಮುಂದಿನ ತರವಾರಿನವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದೇವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ, ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆಂದು ಅನೇಕರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅರಿತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನು. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವುದು ಬೇಡ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡುವುದು ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. LINGANNA (Nanjangud).—Sir, when the last Budget was placed before us, the Finance Minister was pleased to state before this House that the main motto and the policy of the Government was to save monies wherever possible by retrenchment or by stopping such items of expenditure which were not of absolute necessity to the advancement of the State or for administrative purposes of the State. Today the Appropriation Bill has been placed before us and before that another Budget speech was made on the floor of this House, the members of which are supposed to be the representatives of ninety lakhs of people.

Sri V. VENKATAPPA.—We are.

Sri M. LINGANNA.—Even in that speech, a case has been made out for retrenchment and also for cutting down unnecessary expenditure.

I wish to point out certain items of expenditure which could have been saved and by which the new taxation to be levied by the present Government would be quite unnecessary. In the very first instance, I wish to

draw the attention of the Treasury Bench to one item of expenditure that they are going to incur and for which they ask our consent ; that is, the building for the House of Legislature in the State. As we all know, one lakh was expended for the construction of this Hall in which we are sitting and also we know that the Legislative Council which is functioning has a different Hall of its own.

After having expended one lakh of rupees and after having come to know that our Budget is deficit to the tune of 1½ crores, I must humbly submit that the Government are ill-advised in trying to expend nearly 50 lakhs of rupees over a new building which is going to be constructed and if this construction is postponed, then the Treasury would have 50 lakhs of rupees in its exchequer and the new tax proposed by which they are expecting nearly 40 to 50 lakhs would not have been of absolute necessity. The second item of expenditure that they are thinking of nearly to the tune of five lakhs is for the so-called cultural development of the State. I have expressed my opinion in regard to this and I once again submit that this item of expenditure is also not necessary. Sir, by this we would have saved nearly 55 lakhs. There is also another item of expenditure for which they are dragging in the name of the Central Government and that is the Food Department. For the maintenance of that particular department they are now expending nearly 40 lakhs of rupees. If the Government had taken a bold step and completely decontrolled, what would have been the state of affairs ? They would have saved nearly 40 lakhs of rupees by that also, and, looking at the Budget figures, all told we could have saved nearly one crore of rupees. What are the taxation measures that they are now contemplating and what is the amount that they are going to get from these several fiscal measures ? They at best can get something like 40 or 50 lakhs as per estimation. If these three or four

items of expenditure had been completely postponed, probably there would have been no occasion for the Government to bring in these new Bills by which they seek to enhance the education cess, the petrol tax and certain taxes on seating capacity and other things so far as the Motor Vehicles Act is concerned. We know the opinion of the House so far as these items of taxation are concerned.

I have expressed my views so far as education cess is concerned. With regard to other taxation measures there is a lot of opposition and I believe that opposition is not unfounded. The policy that was announced at the time when the first Budget session was held is not being stuck to. There must have been lot of vision and if they had followed a policy of cutting down all expenses unnecessary on their part, probably the new taxation would not have been necessitated and the deficit to the tune of 1½ crores would not have arisen at all.

I submit that this Appropriation Bill needs further consideration by the Treasury Bench and with these few words I close my remarks.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR (T.-Narsipur).—Mr. Speaker, I oppose the Appropriation Bill No. 2, 1953. I hope this House will agree with me when I say that the system of Police administration under a bureaucratic set-up is different from that in a democratic set-up. We won freedom in the year 1947 and from that day till today we seem to have adopted the principle of *laissez faire*. The Police budget in the year 1934-35 was 18.96 lakhs and it came to 56.10 lakhs when the Congress Ministry came into power. This amounts to, in the language of percentages, to three hundred per cent rise over that of 1934-35 after the Congress Party came into power, i.e., in 1947. Today in 1952-54 the amount that is asked for by this department is 112.86 lakhs.

Sri G. A. THIMMAPPA GOWDA (Arkalgud).—So you do not want Police?

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—Did I say that? In the language of percentages, from the year 1947-48 to 1953-54 there is a rise of 101.6 per cent. This rise now is due to many reasons. One of the reasons, I believe, is the system of accounting. Previously, certain amounts used to be shown under the Heads 32-B and 57. These two heads have been merged together under one head, now called Police Administration. I submit that this rise in the Police budget is not required and the reasons are as follows. The reasons as stated in the various Budget Memoranda for increase in expenditure during the course of presenting the Budget were as follows.

In 1942-43 the rise in the Police budget is attributed to additional Police force in Bangalore City and Mysore City. You know what that year represents. It was the year when the members of the opposite side had participated in political demonstrations and agitations. The Government then needed a very strong police force to put them down and maintain peace. Now the position is changed. Have we effected any economy in the Police force as it stood in 1942-43? Further, in the year 1943-44 it is said "for internal security and for policing railway lines." This seems to be the reason offered by the then Government for the increase of amount in the Police budget. Further on it is said in 1944-45 "emergency Police force due to rationing". That was the reason given by the Government for the enhanced expenditure under the Police budget. The increase in 1947-48, it is stated, was due to the revision of scales of pay and due to the charges incurred on account of under-trial prisoners of political and other disturbances. These were the reasons that were being given by the Government for the increase in the Police budget. I submit that none of these reasons can hold good today. But still the Government feel that they want the entire Police force. What does it represent? When will the

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

present Government think of changing the set-up of Police administration to a set-up that ought to be under a democracy? I have been told—I have not visited foreign countries—that in England where democracy is an old institution that the Police administration is just like an administration of social workers. An illustration was also given to me how a blind woman sitting on a pavement with a bundle of news papers would get her entire coin by the evening for all the news papers without missing even a single penny. It is true that the moral code and the national character in England is higher than what we have here. We have to develop in that aspect. But still the police force that was employed .....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಚಾರಬೇಕು.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—That prachara is necessary for both of us.

I submit that the emergency force for the Armed Reserve Police measures and other forces that were employed prior to 1947-48 are of no need today and the Government should have reduced them. That our Home Minister, who is energetic and who is always anxious to know the views of the other side and who is always having a dash, has not thought of doing anything towards economising the expenditure, is something quite unthinkable. I believe, at least now, he will certainly devote greater attention and see that there is a lot of saving in the Police budget.

The next important issue I want to submit is the existence of certain types of officers who are superfluous in that department. I mean that the Deputy Inspectors-General of Police are superfluous in that department. The Police Act that is in force today was enacted in 1908 and amended from time to time, i.e., in 1921, 1932, 1935 and 1943. That Act

has no provision wherein statutory powers are given to the Deputy Inspectors-General. You are having an officer who has to function without any statutory powers, but still Government think that the post of Deputy Inspector-General of Police is necessary.

2-30 P.M.

And the second important point is, that an appeal against a District Superintendent of Police lies with the Deputy Commissioner and not with the Deputy Inspector-General of Police. The Deputy Commissioner and the District Superintendent of Police both hold like powers over the subordinates in the Police Department lower than the rank of the Sub-Inspector. Therefore, I feel that the position of the Deputy Inspector-General of Police is anomalous.

The next thing is as regards the anomalous position about this Act. This Act is old. This Act (Police Act) was framed at a time when the rulers had in them the view that they are the rulers and the people are ruled. To-day we are having a set-up wherein our popular Ministers are elected; the rule is for the people and by the people. Therefore the Police Act needs a thorough revision and must be so drafted as to satisfy the needs of the State for maintaining law and order.

The third thing I want to submit is this. Under the Police budget, a provision has been made for the fire brigade. There is a division in Bangalore and Mysore. I would like to know from the Hon'ble Minister how many cases of fire have been handled by the fire brigade in Mysore City for the last eight years. Naturally I submit that it is an amenity that has been provided for the metropolitan city and rightly, the expenditure should be met by the local bodies and not by the State. The fire brigade that is stationed in Bangalore and Mysore takes away about Rs. 2 to 3 lakhs of our revenue and this amount is to be met by the

local bodies concerned and not by the State.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We have many of our officers there in Bangalore and Mysore.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The cost must be met by the local bodies. That is my point.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is the capital of the State.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—At the same time the Corporation gets the revenue.

Next as regards the Railway Police. There are two divisions under the Railway Police. One is the order police and the other is the criminal police. The charges on the order police are met by the Centre and the other side of the police administration is met out of the State's revenue. At the same time the salary of the Deputy Inspector-Generals of Police is met by the State and not by the Centre. The amount of money that the Government of India is giving to our State falls short of what you spend on the order police. The Government of India gives you Rs. 2.65 lakhs towards the maintenance of this order police while the State is spending Rs. 3.42 lakhs on them. Further the order police that are working in the railways have not got the benefits that a central employee should get. The Police Constable of the Centre gets a basic salary of Rs. 30 plus dearness allowance of nearly Rs. 55, altogether a sum of Rs. 85 a month, but our policeman who belongs to the State of Mysore but who does the job of the Centre still continues to get what little he is allowed under the Mysore set-up. Therefore, I feel there is a fit case for our Government to represent to the Government of India that the order police that are doing the duties of the Centre should be paid a similar salary as is being done in other cases. Further, the amount of money that is spent on the criminal police must also be met by the Centre and not by the State.

Another important thing I want to mention is this. In any democratic

country, there are two types. One is the civil police and the other is the military police and I have not read instances wherein there is some other force called the Mysore Armed Reserve Police in between the civil police and the army. It is the civil police that maintains law and order and it is the civil police that discharges punctually its preventive and executive duties. The existence of Mysore Armed Reserve Police means that the civil police are not in a position to-day in Mysore State to cope with the situation. You want a reserve police squad. A reserve police represents always a striking force. I would put it to you, what is the need for maintaining such a heavy reserve police at a cost of nearly Rs. 1.12 lakhs? I submit, therefore, that the civil police must be given the necessary training to discharge these powers and functions and have these privileges and responsibilities. The minimum qualification of a constable should be a S.S.L.C. and the minimum basic salary must not be less than Rs. 40. While recommending increase in salary, I may expect a cross-question "there is a deficit budget, how can you do it." By economising the various items of expenditure which I have just now narrated, you can certainly save to the tune of nearly Rs. 30 lakhs in the police budget and meet this enhanced salary to the police constable.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is the Hon'ble Member aware that police expenditure in Mysore is the lowest in India.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I come to it. I am glad that you reminded me about it. The police budget in the Mysore State forms one-eighth of the total revenue. The normal revenue of the State is Rs. 9.06 crores. Centre's subsidy : 3.85. Under industrial concerns the normal receipts from the sale proceeds of the industrial concerns is 7.6. All these put together comes to Rs. 20 crores. That does not represent your real revenue. Your revenue

(SRI S. SRINIVASA IYENGAR.)

is Rs. 9.06 crores, but your commitment is Rs. 15.5 crores. The net deficit is about Rs. 6.9 crores of which Rs. 3.85 crores is given a set off to the Centre. Your permanent deficit is Rs. 2.4 crores. This year you have drawn from funds. Therefore your deficit is Rs. 1.5 crores; next year you have no funds. That also adds to the deficit. So taking into consideration the normal revenue at 9.06 crores, the police budget is one-eighth of the total revenue of the State and we have 13 policemen for every 10,000 people, while it is 9 for every 10,000 in other States. The Hon'ble Minister may kindly verify.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Not 13, but 15.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—You have 15 for 10,000. It is 9 in other parts of India.

Mr. SPEAKER.—There was some confusion. I could not follow these figures about the Police Department.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I said that there are 13 policemen for every 10,000 of population.

Mr. SPEAKER.—He contradicts.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—He said it is 15. I said in other parts of India it is 9 per 10,000.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My friend's figures always puzzle me.

Sri J. MOHAMED IMAM.—The normal revenue is 9 crores. A sum of Rs. 108 lakhs is spent.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The normal revenue is Rs. 9.06 crores. You can verify.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister said that the Police expenditure in Mysore is the lowest.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—The normal expenditure in other parts of India is one-ninth of the revenue, while that of ours is one-eighth, taking into consideration that the normal revenue in the State is Rs. 9.06 crores. I submit that in case I am in

error, I will stand corrected after the information is received.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—We are only spending 6 per cent. I am going to give you all-India figures. I verified that the expenditure on the Police in Mysore is the lowest as compared with other parts of India, with the possible exception of Travancore and Cochin.

Mr. SPEAKER.—I remember when that demand was moved, he made a statement. It was lengthy enough and I remember that his figures were correct. Anyhow, you can verify it.

Sri S. SRINIVASA IYENGAR.—I submit we were on that day observing silence. I noted the figures.

I come to the next point. We have in our State 151 Inspectors of Police for 82 taluks. In other parts I submit there is an Inspector for every circle comprised of more than one taluk. After all, in any Station House, the important person that discharges the duty of a police officer is the Sub-Inspector. It is the Sub-Inspector who will be in charge of the Station House and he does the maximum work. The Inspector's job is to forward all papers to the Sub-Inspector and submit them to his superior. Therefore, I feel that the State can certainly economise by reducing the number of Inspectors and improving the condition of the Sub-Inspectors and thereby effect economy. I am glad that the Government have already passed orders improving the conditions of the Sub-Inspector and I know in the Inspector-General of Police we have a real policeman. Hitherto we used to have a M. C. S. for the place and we are now having a real policeman and it is now that we can ever think of any change in the administration and improving the lot of the police constable.

Then I come to the position of the Assistant Superintendents of Police. I believe we have now 24 Assistant Superintendents of Police. Normally what happens is, even under the Police Act of 1908, the Assistant Superintendent of Police has no

statutory powers of functions. It is said that he discharges such of the duties and powers as are delegated by the District Superintendent of Police. So why should you have him? You could as well reorganise the entire department in such a manner as to have a District Superintendent of Police in each district and some assistants wherein you find that the districts are heavy. Thereby not only you will be making the department highly efficient but alert. On account of the existence of Assistant Superintendent of Police, every paper that leaves the Inspector's office is delayed by going to the Assistant Superintendent of Police and then on to the District Superintendent of Police. Therefore, I submit that you can certainly do some good work so far as this aspect is concerned.

At present in our cities we have an over-head administration of police. In all other metropolitan cities I think we have one Commissioner with First Class Magistrate's power. Under the Commissioner we have one District Superintendent of Police and two Assistant Superintendents of Police to administer the city areas. We are having to-day one Deputy Inspector-General of Police, two District Superintendents of Police and eight Assistant Superintendents of Police in major cities, say in a City like Bangalore. I consider that by adopting the procedure of having a Commissioner of Police in cities like Bangalore with First Class Magistrate's power, you can have a better administration of police rather than what is being done to-day. I hope the Hon'ble Minister will think about this and see how best he could re-organise the department.

Sir, the Hon'ble Minister was pleased to say that our police budget was the lowest in the whole of India. Apart from getting myself corrected, I submit that the State has provided one-ninth of its ordinary revenue to provide medical assistance to the people, while they want one-eighth of it for Police institutions! I submit that it is the Medical Department

that should have asked for more and not the Police Department.

I have just spoken these things in order to impress on you that under the present set of circumstances of democratic Government, it is high time that the Police administration is re-organised and re-orientated under a new order.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ಸಾಗರ-ಹೊಸ ನಗರ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮಂದಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ನಂಬರ್ ಎರಡನೆಯ ಮಸೂದೆ 1953, ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಆಯ ವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ವಾತನಾದುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಭಾವಿಸಿರುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಯ ವ್ಯಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಾಂಧವ್ಯ. ಪ್ರಜೆಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಬಾಂಧವ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೆಲವು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಡಾಡಿಸುವುದು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಟದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಡಬಾರದು. ಜನರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಂದೇ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಸರ್ಕಾರವೂ ಒಂದೇ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿ ತಾನು ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಪ್ರವಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನಂತೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಲ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಂದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಬಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಬಂದಾಗ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇರಾಖೆಗಳವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ವ್ಯಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ರಚನೆಮಾಡಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು 'ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ, ಅವರೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೊದಲೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕಿತ್ತ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಕಿತ್ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಯೋಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದಾಗ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಏನೇನು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ವಿಚಾರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೊದಲು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟರೆ, ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಿವೇದಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದುಂಟು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೂ ಇಲ್ಲ, ಉತ್ತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಬರಿಯ ಕ್ಷೇಮ ಸಮಾಚಾರ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ ಬುದ್ದಿ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನೋಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಿರುತ್ತದೆ, ಕೇಳಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಇನ್ನು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರವಾಸದ ಉದ್ದೇಶ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವೇರಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾಮ್ರದ ತಂತಿ ಪ್ರಕರಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಡುವ ಸಂಭವ ಬಂತು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋವನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕಿತ್ತು ಕೊಂಡದ್ದು ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆಂಬ ವದಂತಿಯಿದೆ. ಏನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯಿತು, ಜನ ಜಿತವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತಾವು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜನತೆಯು ಒಲಿದು ಸಂದೇಹ ನಿವಾರಣೆಯಾದಂತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲವೆಂಬುದು ಹೊರಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಮಾನಪಡುವುದಕ್ಕೂ ಹರಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಮಾನಿಕರೆಯ ಪ್ರಕರಣ. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ರೇಖನಗಳು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೊಬ್ಬರನ್ನು ಅಲ್ಲಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ಇನ್ನಾರಾದರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವವರೇ ಆಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವಾಗ ಅಲ್ಲರಲ್ಲ. ಇವರು ಹೋಗುವಾಗ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ತಾವು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಯಾರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಬಂತೋ ಅವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಅವರ ಜೊತೆಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಸಚಿವರು ಇವರು ಅಧಿಕಾರದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಯಾರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನೂ ಹತ್ತಿರದ ಜನ ಯಾರಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಟೀಕೆಗಳಿಗೂ ದೂರುಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಅಥವಾ ಆಧಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಶದ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸುವುದು ಅಂಥ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಿಯಮ, ಮೂಲನಿಬಂಧ. ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆಯಿದ್ದರೆ, ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ನಾವು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸವೂ ನಾವು ಸಹಿಸಿದೆವು, ತಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯುತ್ತೀರೆಂದು, ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂಥ ಪ್ರಕರಣ ಇನ್ನೊಂದು ಬಂದರೆ, ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಧಕದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಕೆಲವು ಇಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬರಿಯ ಆಪಾದನೆಗಳಾಗಿರಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ನಿಜವಾಗಿರಬಹುದು. ಸಾಬೀತು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯದೇ ಯಾರುವ ರೀತಿ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಮೇಲ್ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದು, ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ತರತಕ್ಕ ಇನಾಮ್ ರದ್ದಿ ಯಾತಿ ಮನೂದೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಅಂಚನ್ನು ಕೂಡ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಭೂತ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೂಗು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಯಾವ ರೀತಿ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ಎನ್ನುವುದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತು. ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲೆಯೂ ಕೂಡ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹಲಿಲ್ಲ. ಮುಚ್ಚಿದೊಡ್ಡಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯಿತು; ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ಯಾವ ಖಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಂಡೆಟ್ಟವಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರೈತರನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಜಮೀನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಒಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಬಂದೋಬಸ್ತನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ರೈತರನ್ನು ಜಮೀನ್ದಾರರು ಬಲ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಭೂಮಿಯಿಂದಲೂ ತಳ್ಳತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅಪಾರಹತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಗೇಣಿದಾರರ ಕಾನೂನು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ರೈತರು ಪಾತ್ರರಾಗಿ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಹೊಡೆದಾಟವಾಗಿ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಬಡ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಒಲುವು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಪೊಕ್ಸುರಮೆಂಟ್ ನೆಪದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನಿಲ್ಲ, ರಕ್ಷಣೆಯಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಗೇಣಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ರಶೀತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಲ್ಲರೂ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ

ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಜನರಿಗೆ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯ ವಿಷಯ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ನೀತಿ ಎಂದಿಷ್ಟು ಕೊಂಡರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಡಿ. ದೇಶಮುಖರವರು ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬೊಂಬಾಯಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಶಾಯಿರವರು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿವೆ. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲೋ, ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೋ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ನಂಬಿಕೆಯಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೇ ಇರುವಾಗ ತಾವು ನಡೆಯತಕ್ಕ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ, ತಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲೇ ತಮಗೆ ಅನುಮಾನವಿದ್ದರೆ, ಇದು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ಎಲ್ಲ ಜಾರಿಯಲ್ಲದೆಯೇ ಅಲ್ಲ ಮರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುವ ನೀತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನೀತಿ ಯೇನಿದೆ? ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧವಿರುವ ಕಡೆ ಮರಗಳಿಂದ ಹೆಂಡವನ್ನು ಇಳಿಸಲ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವರು ಹೆಂಡ ಇಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕುಡಿಯದೆ, ದೇವರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ? ಅಲ್ಲ ಸಾರೋದ್ದಾರವಾಗಿ ಹೆಂಡದ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ!

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—You are always accustomed to talk in the language of hyperbole.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಹೇಳಿದರೆ, ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣೆಲ್ಲ, ಎಷ್ಟು ಕೆಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ನೋಡಿ, ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜ, ತಾವು ಕಟ್ಟಿರುವ ಕೆರೆ ಕಾಲುವೆಗಳು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪು ನಿಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು ತೋರಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. 'ಮೂಕೊರೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಯು ತೋರೆ, ಮಿರೆ ಬೈಗುಂ, ಬಡಿಗುಂ' ಎಂಬಂತೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಮಗೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೋಭೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಯಾವ ತಪ್ಪನ್ನೂ ಮಾಡದೆಯಿದ್ದರೂ ಫೇಲರಿಸಿ ನವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೀನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇನು ಹಾಕಿದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ನಡೆದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ದೇಶ. I challenge you to show one case where a Policeman has

put a bottle in your pocket and put a case.

Mr. SPEAKER.—It is a matter for evidence.

3 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು 'hyperbole' ಅಲ್ಲ ನತ್ಯಾಂಶ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I challenge him to give one case where a Policeman has put a bottle in his pocket?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನನ್ನ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳು ನಡೆದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ತಿಳಿಸತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ತಪ್ಪುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಪಾನನಿರೋಧ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ವರಮಾನ ಒಂದು ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿತೇ ಹೊರತು, ಕುಡಿತವೇನೋ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಅದು ಮನೆ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದು ಗೃಹಕೈಗಾರಿಕೆಯಂತೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆ! ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ಕಳೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ತಾವೇನೇ ದರೂ ಈ ಜನರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬಲದಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ ತಮ್ಮ ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಭೂತ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪ ದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಲೋಪ ದೋಷವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲದರೆ, ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೇಂಧಿ ಮರಗಳನ್ನು ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಿ, ಆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಅಲ್ಲಂದ ಸಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಕರಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ನ್ಯೂನಾತೀರಿಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೊಂದರೆಗಳಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅನೀತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ರೇವೆನ್ಯೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಕಳ್ಳ ಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯ ತಯಾರಿಕೆ, ಕದ್ದು ಹೆಂಡ ಕುಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಜನ ಜಾಗೃತಿ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ಆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಆ ಮರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸುಟ್ಟು ಇದ್ದಲು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸರಬರಾಯ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಫಲವಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಮರನಾದಿನಲ್ಲಿ ಕಾಡೇ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದರೆ ಆ ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಎಂಬ ಅಂದಾಜನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಾಡನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ ಹೀಗೆ ಅಪಾರಸ್ವೇಷ ಕೆಲಸಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದು ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರಾ ನಿಗಾಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯವರು ರೈಸರ್ವನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಿರುಕುಳಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಡುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಸರ್ವನಾದಾರರಾದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಭಾರಿಮರವನ್ನು ಕಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಆವರವರ ಮನೆಗಳ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಆ ರೈಸರ್ವನಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಪರತ್ತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೈಸರ್ವನಾದಾರ ಆ ಭಾರಿ ನಾಟವನ್ನು ತನ್ನ ವನೆಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಆನೆ ಕಟ್ಟಿ ಎಳೆಸಿದ ಹೊರತು ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದಿಡೆಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆರಾಧಿಸಲೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈಸರ್ವನಾದಾರರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿಮಾಡಿ, ಆ ಮರವನ್ನು ಕೊಯ್ದುತರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕಿರುಕುಳದ ಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಿರುವುದೂ, ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡು ಮಾಡುವಂಥ ಅವಕಾಶವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದೂ ಕೇವಲ ಆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವರಮಾನದ ವರ್ಗಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಾಡು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವಾಗಿಯೇ, ಮತ್ತು ಇದು ಅವರಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸ್ವತ್ತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿರುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹರಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ನೀಡಬೇಕು. ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಹದ್ದು ಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿದೆ ಹೊರದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರು ತಮ್ಮ ವನಮಠಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರಬಹುದು. ಅವರು ಏನೊಂದು ತಪ್ಪುಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುವ ಮತ್ತು ಮಾನಮಾರ್ಯದಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಂಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಾಡಿದಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನೇಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಘಗ್ಗತ ನೆರವೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂಬಡರೊಬ್ಬರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಿರಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕಾರ

ಹೆಚ್ಚು' ಎಂದು. ಈ ಅವಸ್ಥಾರಂಗೂ ಅನಿಸ್ತೆಂಟೆ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ರಡನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು, ಜನರ ತಪ್ಪು ನೆಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಲು ಬಹಳ ಆಡಳಣಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವ ಸಂಭವಗಳೂ ಉಂಟು. ಈ ಅಂಶ ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ನ್ಯಾಯದೊರೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ಕಾರ್ಯ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಇದನ್ನು ಬೇಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು Efficiency Audit and Anti-corruption ಇಲಾಖೆ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ—ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚರ್ ವೆಡ್ಜ್‌ಗಳು ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ದಿನ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ. ಸಿಕ್ಕೊಂದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದ ಕೇಸುಗಳು pending ಇರುತ್ತವೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೇ ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಯಾವ ಹೆದರಿಕೆಯೂ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ, ಅವರು ಈ ದಿವಸ ತಿ ಗಳ ಆಪ್ತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬಂದರೆ ಸರಿಯೆಂಬ ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಹೀಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಕೇಸುಗಳು ಮೂಲಿಗೆ ಬೀಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ, ಅವು ಬೇಗ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು P.S.C. ವಿಚಾರ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಅದೂ ಕೂಡ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ...

Mr. SPEAKER.—Just this morning the rules were placed on the Table of the House. The Hon'ble Member may go through them and then comment.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಆ C.R.B. ಲಿನ್ಯಿಗೆ ಸೇರಲು S.S.L.C. ದರ್ಜೆಯ ಅರ್ಜಿದಾರರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಆ ಒಂದು ಎಂಟ್ರಿ ಪೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋಯಿತೆಂದರೆ, ಅದಷ್ಟು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಕರವಾದ ವಿಷಯ! ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬಹಳ ವಿಡಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ

ಇಲಾಖೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದ ಸಾಕಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯದ ವಿಚಾರ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದ್ಯರಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—How much more time does the Hon'ble Member require ?

Sri S. GOPALA GOWDA.—Ten minutes.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may continue after lunch. The House will now rise for lunch and meet again at 3-35.

The House adjourned at Ten Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Thirty-five Minutes past Three of the Clock.

(Mr. Speaker in the Chair).

Sri S. GOPALA GOWDA.—Shall I continue, Sir ?

Mr. SPEAKER.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ, ಈ ತೆರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ, ಜರೂರಿ ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾಣಿಕೆಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ದೂರುಗಳೂ ಬಂದುದರಿಂದ, ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳ 18ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಾಲು, ಮೊಟ್ಟೆ, ಬ್ರೆಡ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಡಯಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವದಂತಿ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಂದಿನ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣ ಕಾನೂನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವೈದ್ಯ ಸಹಾಯ ಕೋರಿ ಬರತಕ್ಕ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಡವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಬರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಬಡರೋಗಿಗಳೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಈ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬೇರೆ ಅನುಕೂಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಡವರಿಗೆ ವೈದ್ಯ ಸೌಕರ್ಯ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಈ ಬಡರೋಗಿಗಳಿಗೆ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹಣ ಕಾನೂನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟದೆಯೆಂದು, ಆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾದರೆ, ಬಡರೋಗಿ

ಗಳಿಗೆ ತಾವು ತುಂಬ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ—ತಾವು ನಮ್ಮ ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯುನಾನಿ ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು. ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂಬ ವಿಚಾರ. ತಾವು ಈಗ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಆಯುರ್ವೇದ ಬಾಡಿನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಬರುವವರಿಗೆ ಈ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳಿಗೂ ತಾವು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಪುರಾತನ ಕಾಲಿಂದಲೂ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವೈದ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತೆ ರೂಢಿಸಿ, ಇದನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಇಂಥ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊತ್ತಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಲತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೋರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ಈ ಆಯುರ್ವೇದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾನಿಗಳಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಖೋತಾವಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಧವಾದುದೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೂ ಸಹ ತಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದರ ಅಡ್ಡಿನಿಷ್ಟೇ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ. ಮನೆನಾಡಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಸಂಪತ್ತನ್ನೇನೋ ಪ್ರಕೃತಿ ಮನೆನಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಸಹಜ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನರು ಜೀವಿಸುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಜಿಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಮಲೇರಿಯಾ ಹಾವಳಿ, ಅಸೀಮಿಕ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಖಾಯಿಲೆ ಇತ್ಯಾದಿ ರೋಗಗಳಿಂದ ಜನರು ನರಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಖಾಯಿಲೆಗಳು ಜಾನ್ಸಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೈದ್ಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ವೈದ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವಿಷಯ ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತಾವು ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಯನ್ನೇನೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದೊಂದು ಕಣ್ಣಿನ ಸತಕ್ಕ ವಿಧಾನ. ಈ ಡಿ.ಡಿ.ಟಿ. ಹೊಡೆದುತಕ್ಕವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಧಿವಸ ಬಂದು ಹೊಡೆದುಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅವರು ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹೆರ್ಟ್ ಯೂನಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ರೋಕ್‌ಮಾಡಿದರಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಹೆರ್ಟ್

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಯೂನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಇದರ ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ತಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಆದ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ರಸ್ತೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಶುಲ್ಕ ಮೈಲಿ ರೇಡಿಯುನಿಗಾದರೂ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಒಂದು well equipped ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಮುಗಿದು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸದಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಈಗ ಕತ್ತೆ ಕುಸುರೆಗಳು ಮಲಗುವ ಒಂದು ಧತ್ಯದೋಷದಾದಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಬೋರ್ಡ್—ನಟಗಳೂ ಸಹ ಕಳುವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಆ ಕಂಪೌಂಡ್‌ಗೆ ತಲೆನೋವು ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವೈದ್ಯ ಸಚಿವರು ಮೊನ್ನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಸಹಸ್ರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಖಾಸಗಿ ಮುಖಂಡರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಆಗ ನಾವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ಮರೆನಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವೈದ್ಯಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಬೇರೆ ಎಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀಡಿದರೂ ಅವುಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮರೆನಾಡು ಅಭ್ಯುದಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದ ಸಲಹೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈಗ ಹೊರಟುಹೋದವು. ಈಗ ಏನೋ ಒಂದು ಆನೆ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾಂಚಾರ್ಪ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಯಾವ ರೀತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮರೆನಾಡಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ, ಅದನ್ನೇ ಒಂದು Zone ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪೂರೈ ಭಾವಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮರೆನಾಡಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದು. ಮರೆನಾಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

‘ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲ್ಲ, ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದೆಲ್ಲವೂ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಅವರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ‘ರಚನಾತ್ಮಕ’ ಎಂದರೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ

ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನೀವು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಜನರಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ತಂದು ಕೊಡಬಹುದು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪತ್ತು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಾಂಚಾರ್ಪ್ ಯೋಜನೆ ಫಲಕಾರಿ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಮೀರಿ ಸರ್ವಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ಧಕ್ಕಕಾಗಿರುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ನಾನಾವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಮಗೆ ತೋರಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಭೂಮಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಬಸಿನ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು, ‘ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದು, ಎಂದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದೆಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬಾರದು ಕೆಳಗೆ ಕೆಳಗಾಗುವುದನ್ನು ನೀವು ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಟಾಕ್ಸ್‌ನೇ ಷಟ್‌ಬಲ್ಲಗಳನ್ನು ತಂದು ‘ಶ್ರೀಮಂತರ ಮೇಲೆ ಲೇವಿ ತ್ತದೆ ನೀವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಡಿ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಪಯೋಜನ? ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಆಗಲಿ, ಅವರಿಂದ ಪೂರ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಇಂಥ taxation measures ನಿಂದ ಹಣ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ನೌಕರರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತೋಟ ತಳವಾರರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ತನಕ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಆದಳಿತ ಯಂತ್ರ ರಚಿತವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂತರವಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ ದಳದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ದಕ್ಷತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದ ನೀತಿವಂತರಾದ ಜನ ಇವೊತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಕಂಟ್ರೋಲ್, ಪ್ರೊಕ್ಯುರಿಷನ್ ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಅವರುಗಳು ಹಾಡಿ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ನಾನೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಬಸ್ಸು, ರಾರಿಗಳವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರಿ ನಾಲ್ಕು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು. ಏಕೆಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನೀವು ಕೇಳಬಹುದು. ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೋಷ ದೋಷಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅವರುಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಹಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕಾಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಅವನು ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ದಿನವೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ

ದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಬರುವ ಹಣ ಅವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ಅವನಿಗೂ ಸಂಸಾರದ ಕಷ್ಟನಷ್ಟ ತುಂಬಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನ ಜರುಗಿಸುವುದೇ ದುರ್ಭರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅದರ ಅದಾಯ ಮಾತ್ರ ಮೊದಲನೆಯೇ ಇರುವುದೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತರ್ಕಬದ್ಧವಾದ ನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೂ ಸರ್ಕಾರ ಏನೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ನುಮ್ಮಸಿದೆ ಇವರಂತೆಯೇ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ನಾನಾಗೆ ಚೆಡ್ ನೌಕರರ ವಿಚಾರವೂ. ಎಲ್ಲಾ ಗೆಜೆಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳವನ್ನು ಈ ನೌಕರರಿಗೆ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒದ್ದಾಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಒಂದು ವಿಷಯವಾದವನ್ನಿಟ್ಟರು. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದು, ಈ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೇ? ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವ ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಕಡಮೆಮಾಡಿ, ಇವರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ, ಉಳಿದವರಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳಕೊಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ, ನೀತಿ ಇರುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಕಛೇರಿಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಈ ಸಾವಿರಾರು Pigeon Holes ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನರಳುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮನ ಕರಗುತ್ತದೆ! ಕೆಲವು ನೌಕರರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಬಂದರೆ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಬಳಸುತ್ತಾ ಬೆಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮೂಗು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಬರುವ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಹಣದಿಂದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋವು ಬಾಳಿಸಿಕೊಂಡು ನರಕದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಬಡ್ಡುಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪುಸ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮ ಶಾಲೆಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ತಮಗೆ ಎಂಥದೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉಚ್ಚಾರಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಿರಲಿ, ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಡ ನೌಕರರ ವರ್ಗವೇನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಬಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಬೇರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ—ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ ಕಡಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟೋ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿಯೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವನ್ನೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಲೀಲಿತ'ಗೋರವರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ದೈವಿಸಿ 'ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ದುಡಿಮೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇರುವಾಗ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಎಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಇವೊಮ್ಮೆ ಧಿವಸ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ರೂಪಾಯಿ 20 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಸಂಬಳ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಂತರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀತಿಬೋಧೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಏನೂ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದೊಂದು ಕೇವಲ ವಿಷಯವೇ.

ಅವನನ್ನು ಹಾಸ್ಯಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಇದು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಂಡ ಹೊರತು ಅವನು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ಮಾತಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತವೆಯೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾವು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವೊಮ್ಮೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು. ನಿಜವಾದ ವ್ಯವಹಾರ ಏನೆಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಇನ್ಸೂರೆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯರಾದರೂ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನೂತ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಂಪೆನಿಗಳೂ, ಅನೇಕ ಜಾಯಿಂಟ್ ಆನ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಗಳೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪೋಷಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿಹ್ನೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು. ರೋಡ್ ಟರ್ನಾಪ್ಲಾಂಟ್, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಟ್ಟಣೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ? ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಉದ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ slump ಬಂದಿದೆ. ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಸಾಮಾನುಗಳು ರಾಫದಾಯವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವನ್ನು ಆಗಲೇ ಮುಚ್ಚಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನೊದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಸಂದರ್ಭವೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಆ ಮಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನೇರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ನೀವೀಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕೊಂದು ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವ ಅದರಲ್ಲೂ ಯಾವ ರೀತಿಯನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸದೆ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿರುವ ವಿರೋಧಗಳೂ ಇವೆ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಕನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೆಗೆದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಉಂಟು ಈಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮನುಷ್ಯನ ದುಡಿಮೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅನೇಕವು ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.)

ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಮೊದಲನಷ್ಟು ಭರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಥಗಿತವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋಕೆರೆ ಕ್ಷಪತ್ರಗಳೇ ಆಡಿಸಿ ಆಗದೆ misappropriation ಆಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಆ ಊರಿನ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರೇ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರ ಕೇಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದು, ಆ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮೇಣ ಆ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನುವೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ತರಿಸಿಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಾಫೀ ಬೀಜ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ತರಿಸಿ, ನೀವು ಎಣ್ಣೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ವಾತ್ರ ತರಿಸಿ, ಗೋಧಿ ತರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ show ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ರೆಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಳಗಳನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮೂರೋತ್ಪಾದನಮಾಡಲು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ರೈತರೇ ಆಗಲಿ, ಕೊಳ್ಳುವವರೇ ಆಗಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಾಪಾರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುವುದೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಿನ್ನಲ್ಲ ಜನಕೆ ಅಷ್ಟು ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿನವೆ ಈ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮೂರೇಗೆ ಬೇಳುವಂತಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡದೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ ಅವುಗಳನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ದಳಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನೂ ಮೂರೋತ್ಪಾದನಮಾಡಿ, ಅವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ದವ್ವರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲಕೋಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಮಾರತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕಡುವೆ ಬರೆಗೆ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗೇಡುಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏನುಮರೆಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿರುವವರೇ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಅನೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಿದೆ—ಅರ್ಪಣೆ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ನಡೆಸು ಸರ್ವೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಬಡರೈತರಿಗೂ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸರೈಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಬಡ್ಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತೀರಿಸಿದ್ದರೂ ಸಾಲದ ಪತ್ರ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅತನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅತನ ಮನೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವಮಾಡಬೇಕು ; ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಾಲಗಳಿವೆ, ಅವನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆಮಾಡಿ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೊಂದಾದರೂ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಸಾಲಗಾರರನ್ನು ದಳಗಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಡಿಸಿ ನೇರವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು.

4 P.M.

ಇನ್ನು ಈ ಮೇಲ್ಕನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಷಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಗೊತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಇದೊಂದು ತರೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಭಾರ ಎಂದು ನನಗೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಎರಡು ಮನೆಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ತಪ್ಪರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಈ ರೀತಿಯ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡುಹೋಗುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದೇಶ. ಅದುದರಿಂದ ಒಂದು advertisement ಗಾಗಿ, top heavy ಆಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಬರ್ಚು ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಕಾನೂನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಲಿರುವುದೇ ಆಗಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅವರಿಗಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದರಿಂದ, ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಏನು ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟದ ರಬೇಕೇ ಏನಾ ತೀರ complicated ಆಗಿರಬಾರದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎರಡು ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಕನೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—You said you would require ten minutes after lunch. But you have taken half an hour after lunch !

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ, ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರುವ ತುಂಗಾ ಯೋಜನೆಯೇ, ಅದರ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಮುಂದುವರೆದು ನಡೆದಿದೆ, ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಇನ್ನೂ ನಾಲೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಈ ವರ್ಷ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅಂಬಿಗೋರಾ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಇವೆ. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳೆಷ್ಟೋ ಇವೆ. ತುರ್ತಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನೆರವೇರುವ ಸಣ್ಣ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು, ಅವುಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ದೊಡ್ಡ ನಿಲುವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದು ಶಾಖಾನೀಯವಾದರೂ, ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹಣಸಹಾಯಮಾಡಿ ಉಪಕಾರಮಾಡಿ. ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ವರಮಾನ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಪರದೇಶವೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದರೆ ಪರದೇಶಗಳಿಗೇನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲ ಪಾರಂಭವಾದಿರುವ ಲಕ್ಷವಳ್ಳಿ, ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಮುಂತಾದ ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಹಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಸಂಕರ್ಷಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದೂ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕೊರತೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೂತನ ಚೈತನ್ಯ, ಉತ್ಸಾಹ, ಸ್ಪೂರ್ತಿಯ ಪ್ರವಾಹ ಹರಿಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎದ್ದುಕಾಣುವ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಅದು ಆದ ಹೊರತು ಈ ದೇಶವನ್ನು, ಇದರ ಉದ್ಧಾರವಾದರೆ ನನ್ನ ಉದ್ಧಾರ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೋ ಅವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ ಹಣ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ದೇಶದ ನಿರ್ವಾಣಕಾರ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತ ತಾವು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೋತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದ ವಸ್ತು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು, ಜನತೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ (ಮಳವಳ್ಳಿ).— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹಣದ ವಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಮನೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಚ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ ಎಂಬುದು

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಂದಿನ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಒಂದು ಜಾತಕದಂತೆ ಅಥವಾ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಒಂದು ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದೆಯೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಿರಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಜಾತಕ ಯಾವ ರೀತಿಇದೆಯೆಂದರೆ, ಅಷ್ಟು ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚಗ್ರಹಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನೀಚಗ್ರಹಗಳೇ ತುಂಬಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ ಕನ್ನಡಿಯ ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನೃಜವಾದ ಚಿತ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು false figure ಅಥವಾ ನುಳ್ಳು ಚಿತ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿತವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.....

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ.—ನೀವು ಕಪ್ಪು ಕನ್ನಡ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗಲೇ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿನಿರಂತರವಾಗಿ, ಸತತವಾಗಿ, ಖೋತಾ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಕ್ಷೇಮ ಕರವಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ, ಮುಂದಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕುಂದಕವಾಗುತ್ತದೆ, ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಖೋತಾ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ ದೊಡ್ಡದೋ ಅಥವಾ ಖೋತಾ ದೊಡ್ಡದೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರಬಹುದು!

ಇನ್ನು ಈ ಖೋತಾವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮುಂಚಿನಿಂದಲಿ ನಷ್ಟ ಪಾತವಾಗಿ, ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ, ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಖರ್ಚುಬಾಬುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ನಡೆಯ ತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಗೌಡನಿಗಿಂತ ಹೇಟ ಭಾರಿ ಎನ್ನುವಹಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಹುತ್ತದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಹಾವು ಕಚ್ಚುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಕೈಹಾಕದೆ, ಮಿತವ್ಯಯದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನೋಡಿದರೆ, ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ.ಪಿ.ಎಸ್.ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ಡಿಲ್ವಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗೆ ಸುಮಾರು 800 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು 1,800 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ! ಜಿಲ್ಲಾ ಪೇಲೋಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 30-1 ಅಥವಾ 400 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ 800 ಅಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ!

ಒಳ್ಳೆ ಸದಸ್ಯರು.—ಆದರೂ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲೆಯ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ? ಈ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ವ್ಯಯ ವನ್ನು ತೆರಳಾರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಏತವ್ಯಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬಳಸಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆಯಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈಗಿನ ಒಂಭತ್ತು ದಿವ್ಯಕ್ಕುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅದೂ ಸೇರಿ ನವಗ್ರಹಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ದಶಮಗ್ರಹ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಭಯ ನಮಗೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ! ಈಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆಗೆ ಲೋಪ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆಡಳಿತ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಕಡಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಕಡಮೆಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿ ಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಅದರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಮಾಡಬಹುದು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರಾಗಾಯಿತು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನಾಬಹುಮತ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಕೀರ್ತಿ ತನಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವದಿಂದ, ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯದೆ ಬ್ರಹ್ಮನಂತೆ ತಾವೇ ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಪೂರ್ಣ ಫಲಪ್ರದವಾಗದೆ ಅರ್ಥಾತ್ಯದಲ್ಲೇ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿವೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ, ನಿಂತುಹೋಗಿ ಅದರ ಫಲ ದೊರಕದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಟಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ, ವಿವಿಧೋದ್ದೇಶ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಯೋಜನೆ, ಬಸ್ಸುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಯೋಜನೆ. ಈಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಯೋಜನೆ ಬಂದಿದೆ! ಇಂಥ ಹೊಸ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತರೇ ಇದ್ದೇವೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆ, ಜನತೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಏನು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸೊನ್ನೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ ನವರು.—ಸ್ವಪಂಚ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇ ಸೊನ್ನೆಯಿಂದ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂಕಾರದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.—ಬಸ್ಸು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ವಿಷಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿಯೇ ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡದೆ ಅಂಜಿ ಅಳುಕಿ ಕಾಲಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ರಾಧ ಕೊಡಲೆಂದು ಮುಂದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಇಡದೆ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಟ್ಟುಹಾಕಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿ. ಟಿ. ಸಿ. ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ ಸರ್ವಿಸ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ, ಅದರ ಆಧಾರದಿಂದ

ಅನ ಭವದಿಂದ ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಆಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಮಾಡದೆ, ಎರಡು ವರ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಅವರ ತಪ್ಪು ಅವರ ಗವನಕ್ಕೆ ಬೀಳದಿರುವುದು ತೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ, ನಿರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇಂಗೆರ್ಷ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಒಂದು ನಿಧಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದರು ಮುಂದೆ ಕಾಲಾನುಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ, ಫಲ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಈಗ ಸೊನ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಫಂಡಿನ ಕಡೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿದರು, ಯಾವುದೋ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟು ಎಂದು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರು; ಈಗಿನ ಜನರ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅದರ ಫಲ ಮೊರಕುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಇವು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬಹಳ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಫಲ ಕೊಡುವಂತಹ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಾಧಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳ ಮೇಲೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾರಮೇಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದಕ್ಷತೆಯಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ನಿರ್ಭಯದಿಂದ, ನಿರ್ಬಾಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಧ ಬರುವಂತೆ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಯಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲರೂ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ, ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ರಾಧ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳ ಸೋಲನ್ನು ಕೂಡ ಸೋತಿದೆ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಇವುಗಳ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ, ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ರಾಧ ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಖೋತಾವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗ ಕಾರಂವಕಾಶ ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಅದೇನು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಎಸ್ಸಿಮೇಟ್ ಸಮಿತಿಯೆಂಬುದಾಗಿ ಕರೆದು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾ ರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ದರಲೇ ಅರ್ಧ ಆಯಸ್ಕೂ ಆದಕ್ಕೆ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈ ವರ್ಷದ ಫೆಬ್ರವರಿಯ 6-7ನೇ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ವಾಟಿಂಗ್ ನಡೆಯಿತು. ಅನಂತರ 3-4 ವಾಟಿಂಗುಗಳು ನಡೆದುವು. ಇನ್ನೂ ಅಂತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೀಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಡಳಿತ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಿತರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆ ವರ್ಷವೂ ಕಳೆಯುತ್ತಾಬಂತು. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಐರ್ಡ್ ವೆಡ್ಜ್‌ಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು, ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಅರ್ಧಾಂಧರ್ಧ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member is a member of that Committee.

Sri B. P. NAGARAJA MURTHY.—We have to wait and see how the recommendations are going to be implemented.

ಹಾಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಹದ ಬಾಬಿಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅಂಥ ಅಮೇರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲೇ, ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್, ವೆಟರಿನರಿ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಟಿ ಕಲ್ಚರ್ ಈ ಮೂರು ಬಾಬಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಒಂದು ವಿತರ್ಯವನ್ನು ಇಂಥ ಬಾಬಿಗಳಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದೊಂದು ಬಾಬಿಗೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮೊಖೇಸರರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಮೊಖೇಸರರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು 100-200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೋ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಈ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರೆ ಎರಡು ಬಾಬಿಗಳೆಂದರೆ ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥವುಗಳ ನೆಲೆ ಸರಿಸಿ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 9-10 ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೂ ಬಿಷದಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ ಕೊಂಕಣ ಸುತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಮೈಲಾರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಿದೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಪ್ಲೈಗಳ ತಕ್ಕ ಬಿಷದಿಗಳು ಎಸ್. ಪಿ. ಸಿ. ಮೂಲಕವೇ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈಮಾಡುವುದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಗಿಗಳ ಗತಿ 10-11 ತಿಂಗಳುಗಳ ತನಕ ಏನಾಗಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಅವರು

ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಿಷದಿಯ ಪ್ರಮಾಣವಾದರೂ ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಅದೂ ಕೇವಲ 2-3 ತಿಂಗಳಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಇನ್ನೂ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 9-10 ತಿಂಗಳು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಷದಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನೇ ಮುಟ್ಟಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇವಲ L. M. P. ಒಂದಿರ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ M. B. S. ಪಾಸಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಆ L. M. P. ಒಂದಿ ಕೊಂಡು ಬರತಕ್ಕವರೇ ಹಾಕ್ತರೂ, ಸರ್ಜನರೂ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಈಗ ತಾವು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸದಂಥಾ ಆನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಆಗ ಆ ರೋಗಿಗಳು ದೃಢಕಾಯರಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೂ ಅವರ ರೋಗ ಇನ್ನೂ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರು 10-20 ಮೈಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ಊರುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಹಣಕಾಸಿನ ಅನುಕೂಲವಿರತಕ್ಕವರು ಇಂಥ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಪುಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಖಾಯಿರೆಗಳನ್ನು ವಾಸಿಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬಡವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಬರಲು ಯತ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತುಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಈ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಗ್ಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪುಣ್ಯಗಳಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ M. B. S. ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡಿ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತ ಆ L. M. P. ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಆ L. M. P. ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸಾವಿರ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕೊರೆಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅವರೊಬ್ಬರು ಡಾಕ್ಟರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ—ಸಾಕು ಕಾರಿಗೆ ತಾವು ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸಿ, ಬೇರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳ ಹೊರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ನೀವು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಬರ್ಡ್ ಬಾಬಿಗಳು ಜಾನಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ತಾವು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಆನೇಕ ಬರ್ಡ್ ಬಾಬಿಗಳು ಒಪ್ಪು ಅವರ್ಯವಾದವುಗಳೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಬರ್ಡ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರತಕ್ಕ ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದರೆ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ.)

ಅದರಿಂದ ಅಂಥಾ ಅನರ್ಥಗಳೇನೂ ಉಂಟಾಗಲಾರವು. ಇದರಂತೆಯೇ ವಿಧಾನಸಭಾ ಮಂಡಲದ ಭವನಕ್ಕಾಗಿ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಅಹಿಂಸೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವಂಥ ಈ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ, ತನಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಆಕಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು, ಈ ದಿವಸ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತನು ತಾನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದಂಥ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಆತನಿಗೆ ರಾಶಿ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಆತನಿಗೆ ನಾನಾ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರಲ್ಲರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೂರೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಆ 70—80 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬಡಿದು ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತಂದು ತುಂಬತಕ್ಕ ನೀತಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಂಘಟನಾಶಕ್ತಿ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಂಥ ಒಂದು ಶಕ್ತಿ ರೈತರಿಗೂ ಬಂದದ್ದೇ ಆದರೆ, ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರು ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಅಪಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿ ಸಿರುವ ಈ ಅಪ್ರೊಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

(Sri J. Mohamed Imam rose.)

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister must have fifteen minutes.

* Sri J. MOHAMED IMAM.—Yes, Sir. I oppose the Appropriation Bill that has been presented to this House. We are asked to vote to the extent of Rs. 32 crores to the Ministry so that this amount may be spent in the course of this year. Before we do so, it is necessary for us to satisfy ourselves that the amount so allotted is spent wisely and that it is spent properly and that while spending this amount the principles laid down by democracy are not violated.

It has been urged by all the members this side that there is need to effect economy and it has also been pointed out that the Government are not devoting their entire attention towards this important aspect. I am not going to dwell on this subject at length because I have pointed out previously the failure of the Government in not effecting economy. But I will stress on only one point and that is, that the Ministers themselves

should set an example personally in effecting economy and in this aspect, I would like to dwell on one of their important activities and that is, the tours undertaken by them.

It might have been observed that a large number of members of this House from both sides had tabled a number of questions, and also some cut motions were moved, seeking information regarding the tours of these Ministers.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it your view that they should not tour?

Sri J. MOHAMED IMAM.—Please wait and I will tell you how they should and to what extent. My friend has been asking me a direct question: should they not tour? I was once a Minister and I have seen other Ministers also touring then and I have also seen these Ministers touring.

An HON'BLE MEMBER.—That was not a Responsible Government.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I must point out that in the system of democracy, the Ministers should curtail their tours as much as possible. In a system of democracy, the Ministers and the Legislature are meant to lay down policies, but so far as executive matters are concerned, they must leave them to the Civil Servants. In England, where a similar system of democracy is prevalent, I can point out and state with authority that the Ministers hardly tour. They do not tour and also they do not take part in ceremonial functions. I was there for three months and I never read any report in any newspaper that the Ministers were touring or laying foundation-stones. All the ceremonial honours are reserved for one person and to a member of the Royal House. All touring and ascertaining the local grievances are entrusted to the Civil Servants who are non-partisans. Here, the tours are undertaken with threefold objects. First of all, on the pretext of Government duty, they undertake not only ceremonial tours

and propaganda and election tours, but also pilgrimage tours. While they tour they carry on propaganda. I will give you one instance. Two months ago—I think it was on the occasion when the Praja Socialist Party launched a satyagraha and it was on that occasion Sri Gopala Gowda was arrested—I remember the Chief Minister going from place to place and addressing meetings. And what was he preaching? I could understand the very words used: “ಎರೋಧ ಪಾರ್ತಿವರದ ಅಸಭ್ಯವರ್ತನೆ ಅಶ್ಲೀಲವರ್ತನೆ” ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಗೆಂದು ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಅವರು ಎರೋಧ ಪಾರ್ತಿವರದ ಮೇಲೆ ಹೀಗೆಂದು ಬೀಕೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಬೇರೆ ಏತಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಇತರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಜೋಗ್, ಹಂಪನಿ ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಈ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಡ್ಯೂಟಿ ಗೆಂದು ಪ್ರವಾಸ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಜನರ ಮುಂದೆ ಹಿರಿಯಾಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು ಇನ್ನೇನೇ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರು ಹಾಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಮಹಾರಾಯರಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅವರ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಸಂಚಾರ ಹೋದಾಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಪರವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಟಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೀಗೆ ನುಡುಗುವುದು ಅದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಲ್ಲ; ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯ ಅಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂದು ಹೋಗಿ ಆರೀತಿ ವರ್ತಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಲ್ಲದು, ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀತಾನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು “ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ 4-5 ಸಾವಿರ ಜನರಿದ್ದರು. ಆಗ ನೀವು ಧೂಳಿನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಿರಿ” ಎಂದು ಹೀಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರ ಘನತೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯಾಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರದ ಘನತೆಯೇ?

ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನು? ದುಡ್ಡನ್ನು ಉಳಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ನೀವು ಹೀಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ; ಇದು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು.

ಆದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರಗಳ ಪ್ರವಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಶಾಭಾಸಂಗಿ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಚಿವರಿಗೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಪ್ರವಾಸ ಕೋಗಿಲ್ಲ.

ಆದರಲ್ಲೂ ಇವರು ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ T. A. ಬಿಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎದೆ ಬಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ನಾನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದೆ, ಹಿಂದೆಯೂ ಅನೇಕರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಟೂರ್ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನೂ ಬೇಕಾದರೆ ನೋಡಿ. ಇವರುಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೆ 15 ದಿವಸ, 20 ದಿವಸ ಹೊರಗಡೆ ಹೊರನಡೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ! ಅಷ್ಟು ಅಲ್ಲ; ಒಂದೊಂದು ನಮಯದ್ದು ನಾಲ್ಕು ಐದು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ದಿವಸವೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಲ್ಲದೆ ಹೊರಗೆ ಟೂರ್ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಹಿಂದೆಂದೂ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ intensive tour ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಅಥವಾ extensive tour ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ—ಟೂರ್ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಂಗಬೇಕು; ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಕುಂದೆಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು; ಅವರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿಯಬೇಕು. ಇದು intensive tour ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ—It is both intensive and extensive.” ಒಂದೇ ಟೂರ್ intensive ಮತ್ತು extensive ಎರಡು ಆಗುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? How can it be intensive if it is extensive, or if it is extensive, how can it be intensive? I want to know. ತಾವು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ದಿವಸಗಳು ಹೊರಗಡೆ, ಜೊತೆಗೆ ಐದು ಆರು ಜನ ಹೊರಗಡೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಹೋಗುತ್ತೀರಲ್ಲ! ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದಿವಸ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯಗಳನ್ನಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ? ಅದು ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಬರ್ಚು, ಆದರಲ್ಲೂ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ half of our departments have been taken away by the Centre; and I say there is absolutely not much work.

ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿಂದಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಟೂರ್ ಹೋಗಿ ಬಂದೊಡನೆ ಟೂರ್ ನೋಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ instructions ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಅವರುಗಳ ಕೈಕೊಂಡ ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ವರದಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು, ಈಗ ಅಂಥ ಟೂರ್ ನೋಟ್ಸ್ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ! ನಾನೇ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ! ಇಂಥ ಟೂರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಆ ಟೂರ್ ನೋಟ್ಸ್‌ನ್ನು ತಾನೇ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನನಗೆ ಇವುಗಳ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ ಇದೆ.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—At no time were the tour notes published.

Sri J. MOHAMED IMAM.—Every tour note must be printed and it must be distributed and if they have got tour notes, they can supply the same within a day when the printed copies are ready. I would also submit that hereafter all tour notes may be submitted to this House. I have no

(SRI J. MOHAMED IMAM.)

objection to their touring. It is necessary but they must know when to tour. One Minister can tour the entire District within a week. There is no need for any other Minister, because he can collect the entire information.

Another thing I want to point out is, they must curtail their tours to save money and labour and also to save local officers and to see that the local officers carry on their normal activities which they will not do when the Minister visits their place very often.

We must uphold democracy and see that the prestige of the Ministry and the Ministers is maintained. But we find that the principles of democracy are often over-ruled and this House is not taken into confidence in many important matters. There is a tendency on the part of the Government to behave regardless of the wishes of the people. They take their decisions without consulting this House and afterwards they want to have commitments; they want again to incur expenditure on ideological schemes and then come forward and ask the House to vote for enhanced expenditure.

The third thing I am very particular is that the Ministers' names should be blemishless and should not be a subject of talk and gossip. Of late it has been the practice to make allegations and counter-allegations against Ministers. Ministers come and go and we are not given the reason. Two or three such instances have happened. I am not entering into merit or demerit, but I am particular about the constitutional practice and about traditions to be established. When a Minister resigns, it is the privilege of this House to know why he resigned, or the House should satisfy itself if a Minister resigns on a certain issue, whether it is a single Minister that has to resign or the whole Cabinet that has to resign, because there is what you call individual responsibility

and collective responsibility. But this House which we represent is not made aware of the reasons which influence the Minister or Ministry to take this extreme step. That is one thing, that is, disregarding the democratic principles.

Again I come to various allegations made against Ministres. "Caesar's wife must be above suspicion." That is an established practice. In other democratic countries when a Minister's name is under a cloud, his *bona fides* are doubted, it is always the practice to set up a Committee at once to enquire into the allegations, say a Committee of this House in which the Opposition will have predominance, but here what is the procedure and what is the practice that is being adopted? It is entirely against the principles of democracy and it has been agitating the public mind and it is proving what is called a positive nuisance and it is a common public talk. To-day we find allegations and counter allegations. In all such matters Government should take a bold step and a definite step. The practice adopted by the Ministry, the present tactic, is not at all acceptable and is always open to doubt. In one instance, one of the Ministers himself went to the spot and made a report to this House. When this report was submitted to this House, it was the duty of the Government to see that that report was placed before the House and the opinion of the members sought. But the Government did not do so. The report might be correct. I do not doubt it, but there are sections of people who say that if the same report had come from an independent quarter, it would have been more creditable and people would have believed it. So after the report we find there are again moves and counter-moves and it is gathering flame. It is very humiliating to us, it is very humiliating that our Ministers and Ministry are the subject of talk and common gossip. You must take us into confidence. An independent

tribunal must be set up. The practice adopted by Sri Kadidal Manjappa is not in consonance with the spirit of democracy. He said he went with the members of his own party. Members of the other party go of their own accord. You give one version and the other gives another version. You become the subject of talk. So on all such occasions it is the duty of the Government and especially of the Chief Minister to appoint an independent Committee to enquire into the allegations and give to this House a fair and unbiassed opinion. That must be the practice, a democratic practice which should be observed in future and I am sure the Chief Minister will take that step and appoint an independent Committee consisting of members from various sections to make enquiry and submit a report to this House.

Another thing I want to submit is this. While spending the money, a certain amount of efficiency also is needed. You must see that the money allotted to you is spent wisely and properly. There should not be a waste. On this issue also there are controversies. I am not doubting anybody's character or anybody's sincerity. When the facts are before you, you must take necessary steps. I may allude to the incident of copper wire. In that case it has been alleged by a certain section that the Government did incur, did sustain a loss of nearly rupees one lakh.

Sri K. HANUMANTHAIA.—You have asked questions. The answers will be furnished.

Sri J. MOHAMED IMAM.—If the answers are not there, it is not my mistake. As I understand it, the Government has to sustain a loss of one lakh of rupees on this ground; if they had transported the same material by train, it would have cost them about one anna per pound; by giving it in the form of a tender, they have to pay five annas per pound. It is said that for every pound, Government sustain a loss of four annas. Those are the allegations—whether true or

not—aimed against the Government. In all such cases, following the British Parliamentary system and democratic principles, is it not the duty of the Government to clear the doubt of the public? Your silence gives rise to all sorts of doubts. You are spoiling your own fair name. This is not the only allegation. Every Minister has got or is under some suspicion. For example—I do not talk in a personal way—I am referring to the matter of Mattedoddi. The Chief Minister was pleased to make a certain statement last time. He said that he would abide by the decision of this House at that time. I welcomed that decision and I thought he would place that matter before this House. Till now that matter has not come before the House. With great regret and humility, I have to say that there are some allegations made. It may be from interested quarters or disinterested quarters against each Minister. Government should not keep quiet. As soon as an allegation is made against the Government or a Minister, they should take necessary steps to see that the allegations are refuted. On the other hand if these allegations are proved to be true and if these are correct, they do not deserve to be in office.

Sri K. HANUMANTHAIA.—What is the allegation made against me?

Sri J. MOHAMED IMAM.—That you helped one Sri Nanjappa, your brother, to get fifty acres of land. That is one allegation.

Sri K. HANUMANTHAIA.—That is on the fact of it untrue. If you do not want to believe me, I cannot help.

Sri J. MOHAMED IMAM.—He said at the last meeting that he would abide by the decision of the House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Where did he say?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈ ಸಭೆಯವರ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋಗು ಪ್ರೇಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Please see the proceedings.

Mr. SPEAKER.—Any other point.
Sri J. MOHAMED IMAM.—In the fair name of administration and to enhance the prestige of our Ministers and to enhance the prestige of the State, it is but necessary that the Government take necessary steps to see that in all such matters they establish democratic principles. On account of these things, I submit that I have to oppose the Appropriation Bill.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್ (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಿಂದ ಚರ್ಚೆಯಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮತ್ತು ಬಡ್ತಿ ನಮೇರ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಬಂದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪುನಃ ಅದೇ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮಿಂದ ಹಣವನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ನಾವು ಅಭೋಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಪೀಕರ್ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪ್ರೀಸರ್ ಎರಡು ಸಭೆಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಕೋರಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಾಡ್ವಾರೆ ವಹಿಸಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿಯವರೂ, ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ದೋಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅದು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಾವು ಒಂದು ಕಾಮುಕವೆಲ್ ಅಗಿ ದೇಶದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ದ್ವೇಷಪೂರಿತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಮುಂದಿಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಲು ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ದ್ವೇಷವಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The word used by one Member was 'ದೋಷ'.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಭರ

ವನೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯಾವ ಕೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಮುಂದೆ ವರಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಸರಿ ಹೋದರೆ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಸರಿ ಕೋಗುತ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ.

ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಿತ ವ್ಯಯವನ್ನು ಆದರ್ಶವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು, ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡೋಣ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1940ರಿಂದ 1952ರ ವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಾಕರವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಬಳವನ್ನು ಈಗ ಆರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆರೇಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಪ್ರಯಾಣಭತ್ಯದ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, 1939-40 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ಯಾಲಕ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಗೆ 14 ಆಣೆ 3 ಕಾ ನಿತ್ತು. ಈಗ 2-14-0 ಬೆರೆ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಮೈಲಿಗೆ ಏಂಟಾಣಿಯಿತ್ತು, ಮೊದಲನೆಯ 50 ಮೈಲಿಗೆ ಹತ್ತಾಣಿಯಿತ್ತು. ಹೊಸ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯ 50 ಮೈಲಿಗೆ ಏಂಟಾಣಿ ಆ ಮೈಲಿಗೆ 5-4-0 ಮಾಡಿದರು.

Mr. SPEAKER.—I think the same rate was in force during the previous Ministry.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೋದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಸರೇ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದರು, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಆಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇತ್ತು.

The rate of Dearness Allowance was Rs. 10 per day as against Rs. 25 now. During the days of our Ministry also, for the first 50 mileages, was Re. 0-8-0 per mile, and above 50 miles, the rate was two-thirds of Re. 0-8-0.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am speaking from facts. Eight annas for the first 50 miles and Re. 0-5-4 beyond that mileage. That is what we are drawing.

ಒಂದೆವೇಳೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಆಗ ಒಂದು ಗ್ಯಾಲಕ್ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬೆರೆ 0-14-3 ಇತ್ತು, ಈಗ ಅದೇ 2-14-0 ಇದೆ; ಮೂರರಷ್ಟಾಗಿದೆ, ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—14 ಆಣೆ ಅಲ್ಲ, ಒಂದೂವರೆ ಒಂದೂಮುಕ್ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಆಗಿನ ಒಬ್ಬ ದಿವಾಕರ ಸಂಬಳ ಈಗ ಆರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನಾದರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂ.—ಈಗಲೂ ಎರಡು ರೆಕ್ಕಾಹಾಕಿದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಹೀಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ!

ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಅಥವಾ ದೂರುಗಳ ವಿಷಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಈ ರೀತಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಈ ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟಿ, ನಾಳೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ—ಕೆಲವರು ಮೂರು ಕಾನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತ್ವಾರಿ, 6 ಕಾನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತ್ವಾರಿ, ಆ ದರ್ಜೆಗೆ ನಾನು ಇಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಷಪ್ಪದಿವಸ ಬದುಕುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ—ಇಂಥ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದಮೇಲೆ freedom of press ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬಾಯಿಗೆ ತಡೆಬಡೆಯಲಿಲ್ಲದೆ, yellow press ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಚಾರ, ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದುರುಪಯೋಗ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು, ಅನಾಯಕತ್ವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಕೊಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅದು ಬರಿಯ ಒಂದು suspicion of the guilty mind and not of the true mind. When a reply has been made by an Hon'ble Minister of this House, if he does not say the truth, you can take him to task. There are a hundred ways of doing this. But still to nurse a grievance or a continuous suspicion is neither gentlemanly nor proper for an Hon'ble Member of this House. I do not want to dilate further.

ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ, ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೆ punish ಮಾಡಿ. ಇದನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ನಂಬಬೇಕೋದರೆ ಇನ್ನೇನು ಮಾಡುವುದು?

Sri J. MOHAMED IMAM.—It is a question of the public believing it or not. Without entering into the merits of the case, I said about the talk.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹೋಗಬಾರದು. ಒಂದು ದರ್ಜೆ, ಒಂದು ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಒಂದು ಗೌರವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನಂಬಿಕೆಯಿಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನಂಬದೆ

ಇರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಂಥ ಒಂದು ಅಪನಂಬಿಕೆಯಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥ ಮಹತ್ವ ಕಾರಣಗಳೂ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಲ್ಲದೆ ಇಂಥ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಮಗೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—We question the procedure.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I am exactly indicating the procedure.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The difficulty is how to understand you. You have become a problem to us. (Laughter).

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ತಾವು ತಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಅಳತೆಕೋಲಿನಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—The Hon'ble Minister is certifying his colleague's doing.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—He is not merely my colleague, but a respected Leader of the House. You must respect him. And if he should go wrong, there are a hundred and other ways to rectify him and not to disbelieve and go on saying about it.

ಅನಂತರ Principles of Democracy ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗಿನ್ನುತ್ತದೆ: democracyಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಂದ ಕಡಿವನ ನಾವು ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri J. MOHAMED IMAM.—I take it as an insult. I am never against democracy. I am always for democracy. It is an uncharitable remark.

Mr. SPEAKER.—The difficulty is that the Hon'ble Minister has to close at 5 P.M. He has not got much time. I feel it is better that there is no interruption.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—I congratulate the Hon'ble Member on his avowed allegiance to the faith of democracy and we are one with him.

ಮತ್ತೆ ಈ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರದ ಯಾವಯಾವ ಕಾನೂನುಗಳಿವೆಯೋ ಮತ್ತು ಇದರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಕ್ಕು

(SRI A. G. RAMACHANDRA RAO).

ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ತತ್ಯಗಳು ಏನೇ ನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ನಮಗೂ ಆಪ್ತೇ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರಾಜ್.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಇರಬಹುದು. 70 ವರ್ಷಗಳ ಅಗುಹೋಗುಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ?

ಶ್ರೀ ಮುಲ್ಕ ಗೋವಿಂದರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಜನರು ಜವಾಬ್ದಾರರೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾವ್.—ಜನರೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ್ದು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ, ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಸಮಾನ ಪ್ರಾತಿ ನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಅಸ್ವಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆ, ಪಾಂಡಚಾರ್ಯಿಕ ಯೋಜನೆ, ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈಗ ವೇಳೆಯಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ನಾನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಾರನೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಗೃಹದಲ್ಲಿರುವವರೆಂತೆ ವರ್ತಿಸೋಣ. ನೀವೂ ನಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ನಡೆಯೋಣ. ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ತಮ್ಮ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1953, be taken into consideration.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Clauses 2 and 3. The question is :

“That Clauses 2 and 3 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clauses 2 and 3 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Schedule. The question is :

“That the Schedule stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Schedule was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

“That Clause 1 stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is :

“That the Title and the Preamble stand part of the Bill.”

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—Sir, I move :

“That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1953, be passed.”

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1953, be passed.”

The motion was adopted.

MYSORE ELEMENTARY EDUCATION AND MOTOR VEHICLES TAXATION AND TOLLS AMENDMENT BILL, 1953.

Motion to consider.

Sri K. HANUMANTHAIYA (Chief Minister).—Sir, I move :

“That the Mysore Elementary Education and Motor Vehicles Taxation and Tolls (Amendment) Bill, 1953, as reported by the Select Committee, be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore Elementary Education and Motor Vehicles Taxation and Tolls (Amendment) Bill, 1953, as reported by the Select Committee, be taken into consideration.”